

PSYKIATRISKI DEPILIN

TAÐ ER NÚ ELLA

Leiðandi yvirlæknin á Psykiatriska Deplinum, Tormóður Stórá, óttast, at tey 15, sum enn hava fastan bústað á deplinum ongantið sleppa av sjúkrahúsinum

Marjun Dalsgaard

Fyri nógvum árum síðani varð avgjørt politiskt, at eingin, sum ikki tørvar viðger, skal búa á psykiatriska deplinum. Síðani eru brúktar milliónir til at røkka hesum málið, og við sambýlinum Eystan Heyg, sum hevur 16 íbúðir, skuldi setast endaligt punktum fyri einari tíð, har fólk við sálarligari sjúki hava fastan bústað á psykiatriska deplinum, hóast tey ikki eru í viðger. Politiskt er eingin ivi um, at sambýlið Eystan Heyg varð bygt til tey, sum enn búa á Psykiatriska Deplinum. Av tí at lógin varð broytt, hevur landsstýrskvinnan í almannamálum, Annika Olsen, tó valgt, at síðustilla tey við restina av bíðilistanum hjá Almannahverkinum, og tey fáa sostatt ikki framíhjárætt til sambýlið Eystan Heyg.

- Lógin varð broytt,

tí tað virkaði eitt sindur fyrrkantað, at tað skuldi standa við lóg, hvør skuldi búa í sambýlinum, tí hvat nú, um tey ikki vórðu skikkað at búa har, tá ið avtornaði, sigur Tormóður Stórá, leiðandi yvirlæknin á Psykiatriska Deplinum.

Bæði hann og Karsten Hansen, heilsumálaráðharri, leggja tó áherðslu á, at tað alla tíðina var meiningin, at hesi fólkin skuldu hava framíhjárætt til íbúðirnar, men at tað nú er vandi fyri, at tey standa við sviðusoð.

Nú standa tey á einum bíðilista saman við 37 øðrum til Eystan Heyg. Í alt 49 fólk við sálarligum avbjóðingum standa á bíðilista til bústað hjá almannahverkinum í dag.

Politiskt fallit

Tormóður Stórá óttast fyri, at tey 15 fólkin aldrin koma út av sjúkrahúsinum.

- Tá eg hoyrði svarið frá Anniku - ja, tá bleiv eg bang-

in fyri, at hesi fólkin aldrin koma út, sigur hann. Hann er sannførdur um, at verður tað ikki nú, verður tað aldrin.

- Nú eru brúktar eini 40 - 50 milliónir krónur uppá, at fáa hesi fólkin út úr heilsuverkinum. Um tað ikki eydnast í hesum umfarinum, so eri eg sannførdur um, at tað aldrin verður til nakað, og so er politiska projektið koll-sigt, sigur hann.

Fleiri av búfólkunum hava glett seg til sítt nýggja heim - onnur stúra, tí tað er ein stór broyting og avbjóðing, tí tey hava verið á Psykiatriska Deplinum í so nógv ár.

Men ein psykiatriskur depil er ikki eitt stað, har fólk skulu búa, sigur Tormóður Stórá.

- Hetta hoyrir ikki heima í einari nútímans psykiatri. Støðan ávirkar sjálvsagt menningina á deplinum, ið heldur átti at gjørt nakað

við økispsykiatriina, sigur hann.

Á Psykiatriska Deplinum hava tey gjørt sítt til, at búfólkið er so væl fyririkað til at flyta sum gjørligt.

- Vit hava havt seks fólk búgvandi í einum slag av sambýlið, so tey eru von við henda háttin at búa uppá, sigur Tormóður Stórá. Í dag eru tó bert fimm av teimum á lívi.

Tormóður Stórá staðfestir, at øll, sum hava fastan bústað á psykiatriska deplinum í dag eru før fyri at búa í sambýlinum, Eystan Heyg. Spurningurin er bara, hvussu nógv røkt almannahverkið er til reiðar at veita teimum.

- Summi hava tørv á nógvum røkt, men tað er røkt, sum tey fáa í dag, og sum tey líka væl kunnu fáa á sambýlinum, sum á Psykiatriska Deplinum. Spurningurin er bara, um man vil gjalda fyri tað í al-

mannaverkinum, sigur Tormóður Stórá.

Einans 15 eftir

Í 80'unum, tá politikarar á fyrsta sinni byrjaðu at tosa um, at fólk, ið ikki eru í viðger skulu flytast út av sjúkrahúsinum, var talan um 40 fólk, sum høvdu fastan bústað á Psykiatriska Deplinum. Í dag eru tey 15. Nøkur fá eru flutt út, men bróðurparturin er farin, og vórðu aldrin útskrivað, greiður Tormóður Stórá frá.

Karsten Hansen, heilsumálaráðharri, er avgjørdur í málinum. Tað má ikki henda at hesi 15 fólkin, sum búa á Psykiatriska deplinum í dag aldrin fáa sítt egna heim, sigur hann.

- Tað má ikki henda, at tey aldrin fáa sítt egna heim uttan fyri sjúkrahúsverkið - tað er ikki virðiligt lív, sigur hann.

Annika Olsen sigur, at hon tekur undir við, at tey

fastbúgvandi á Psykiatriska Deplinum eiga at fáa eitt heim, og at hon vónar, at hetta fer at eydnast í ár. Hon vil tó ikki geva teimum framíhjárættindi, og tað tykist sum, at tað er har trupulleikin liggur.

- Nú kann tað sjálvsagt vera, at hesi fólkin fáa bústað Eystan Heyg, men hví skal landstýrskvinnan lata ein bíðilista upp, sum ger, at tey nú standa á jøvnum fóti við 49 onnur, spyr heilsumálaráðharrin.

Sálarsjúk politiskar kastibløkur

Skulu tey 15 sálarsjúku, sum ongantið eru útskrivað av Psykiatriska Deplinum, framvegis hava fastan bústað á sjúkrahúsinum og sostatt framvegis vera ábyrgdin hjá heilsuverkinum? Ella skulu tey hava eitt heim til fólk við sálarligum avbjóðingum og harvið gerast ábyrgdin hjá almannahverkinum?

Marjun Dalsgaard

Á einari síði hava vit heilsumálaráðharran, sum vil hava, at liðugtviðgjørd sálarsjúk fólk sleppa at flyta út av Psykiatriska Deplinum og inn í sambýlið fyri fólk við sálarligum avbjóðingum. Hinumegin stendur landstýrskvinnan í almannamálum, sum hevur fingið ábyrgdina av teimum 16 íbúðunum, sum á sinnið skuldi byggjast til hesi fólkin, men sum nú hevur latið upp ein bíðilista innan almannahverkið, so øll, sum standa har í dag kunnu søkja.

Stríðið millum Almannahráðið og Heilsumálaráðið byrjar at líkjast einum stríði um, hvør skal hava ábyrgdina av hesum fólki, sum politiska skipanin hevur sviðið í so nógv ár.

Annika Olsen hevur avgjørt, at ein visitatiónsnevnd skal taka støðu til, hvør av teimum, sum standa á bíðilista til sambýli Eystan Heyg eru best skikkað til at búa har, og hvørji passa saman til at búa har.

Heilsuverkið í minniluta

Tað er landsstýrskvinnan,

sum setir visitatiónsnevndina, og í nevndini sita fyra umboð, harímillum er Tormóður Stórá, leiðandi yvirlæknin á psykiatriska deplinum - hann umboðar heilsuverkið, men sigur, at hann er í minniluta, tí hini umboðini eru frá almannahverkinum.

- Eg kann ikki avgera, at hesi 15 fólkin skulu búa Eystan Heyg, tí um almannahverkið heldur, at tey skulu verða verandi á psykiatriska deplinum, so verða tey tað, sigur hann.

Tað, sum bæði Tormóður Stórá og nógvir lótingslimir

sakna, er ein trygd fyri, at uttan mun til, hvør skal búa Eystan Heyg, so verða tey fólkin, sum hava fastan bústað á Psykiatriska Deplinum flutt út úr sjúkrahúsinum og fáa eitt heim uttanfyri heilsuverkið.

Annika Olsen vil ikki lova, at tey seinastu fastbúgvandi á Psykiatriska Deplinum fáa eitt heim, nú sambýlið Eystan Heyg er um at vera liðugt

Visitatiónsnevndin

Nevndin ið skal avgera, hvør er best skikkaður at búa í sambýlinum, Eystan Heyg, er sett av Anniku Olsen, landstýrskvinnuni í almannamálum. Í henni sita:

- Tormóður Stórá, leiðandi yvirlæknin á Psykiatriska Deplinum
- Hallur Thomsen, Depilsstjóri í Menningardeplinum, Almannahráðið
- Ingun Mohr Jacobsen, Depilsstjóri í Trivnaðardeplinum, Almannahráðið
- Hermann Mortensen, Deildarleiðari Trivnaðardeplinum, Almannahráðið